

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetések: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	--

Összetartás.

Hijába, én csak a tanúgyről szertek irni. Talán azért, hogy az a mesterségem is. Régi dolog, hogy ki ki a saját mesterségéről szeret legtöbbet beszélni...

Vivmányokat elérni, eszméket diadalra juttatni csak válvett munkássággal lehet. Széthuzó elemek soha semmi üdvöst nem alkothatnak. Mert az erő, ha meg is van, szétforgácsolódik, ha határozott iránya nincs és ha több egyén akaraterije egy ezél kivívására nem egyesül.

Sajnos, hogy ezen állapot nálunk, csongrádi tanítóknál is létezik. Igaz ugyan, hogy hónaponként összejövünk gyűlésezni — szokásból, meg hogy talán törvényesen muszáj is. Rendes tárgyak: elnöki gyűlést megnyitó beszéd, egy két átirat elintézése és indítványok. Olykor, hireért, egy pedagógiai értekezés, vagy gyakorlati tanítás. Ha az elnök fölhívja a tagokat, hogy jövő gyűlésre kik ajánlkoznak előadóknak, mélységes hallgatás a felelet. Ennek pedig alapos oka van, melyre néhány szóval akarok rámutatni.

Nálunk, épp úgy mint máshol, idősebb és fiatalabb tanítókból áll a tantestület. A fiatalabb, természetesen, az öregebbtől várja, mint tapasztaltabb pedagógustól, hogy a tanítói pályán szerzett ismereteivel a fiatalabb nemzedéket is megismertesse.

Azonban az eddigi tapasztalat a mellett bizonyít, hogy az idősebb kartársak egyáltalán nem hajlandók a tantestületi üléseken előadóknak föllépni. Most már, ha azt akarjuk, hogy legyen mégis a gyűlésnek valami tárgya, kénytelenítettnek néha a fiatalabbak értekezéseket vagy gyakorlati tanításokat tartani.

De meg is adja az árát az a fiatal tanító, a ki ilyesmire vállalkozik. Az idősebbek részéről, az elismerés helyett, gunyosolyt kapnak. Sőt a személyeskedés terére is viszik a dolgot s ha van elég bátorság abban a fiatalabb tanítóban visszaszólni, krakélereskedéssel vádolják különösen olyanok, kikről tudva van, hogy sem az osztályában, sem a társadalmi életben nem állják meg helyüket úgy, mint azt egy művelt tanítótól a társadalom joggal megkívánja.

Felre tehát, tisztelt kartársaim, a kicsinykedésekkel, becsüljük meg egymásban a tehetséget és hassunk oda közös erővel, hogy szeretett városunk tanügye fölvirágozzék, mert a dicsőség pálmája egyedül azt a tantestületet illeti, a melynek minden tagja, átérzve hivatásának nagyságát, a nép szellemi kiműveléséről tehetsége szerint munkálkodik.

A tantestületben legyen egyetértés, legyen összetartás.

S. M.

Méltó a pártjához.

A „Csongrádi Közlöny“ szerkesztője: Hegyi Antal plébános lapjának m. vasárnap megjelent számában közli azon feljelentő levelet, melyet Dobák Béla kir. főügyész urhoz intézett. A levélben, az igen tisztelt plébános ur arról panaszkodik, hogy lapunk kauzció nélkül „egész szabadon foglalkozik poliükai dolgokkal.“ Együttal bemutatja lapunk 18-ik számát: t. i. azt a számát, melyben egyszerűen minden megjegyzés, vagy kritika nélkül közöltük a m. hó 26. án városunkban megtartott két népgyűlést.

Az árulkodó plébános azzal vél nyomtatékot adni feljelentésének, hogy előadja saját sajtórendőri kihágásait, melyek miatt a szegedi sajtóbíró 300 frt pénzbírságra ítélte, mely ítéletet a felsőbb bíróságok is megerősítettek.

Hegyi Antal feljelentését, kétségtelen, hogy a kir. főügyész ur lesz hivatva felülbírálni; és a sajtóbíró fog benne dönteni, hogy akkor, midőn mi, minden megjegyzés nélkül, a gyorsíró lejegyzése után közöltük az egyes szónokok beszédeit, politizáltunk e vagy nem. De annyit már előre is megjegyezhetünk, hogy Hegyi Antal plébános néppárti lapszerkesztő fogalom zavarba szenved; ami az igen tisztelt plébános urnál nem éppen kivételes eset. Azt már régen tudtuk, hogy az igen tisztelt plébános ur, ha előtte fel nem találták volna a puskaport, hát sohasem találta volna fel; de hogy Hegyi Antal plébános, Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának tagja, iskolaszéki alelnök, szent széki ülnök, Csongrádmegye egyesült ellenzéki vezére és tagja, a helybeli ha akarom 48-as, ha akarom 67-es, ha akarom néppárti-párt elnöke, néppárti lapszerkesztő stb. ilyen feje lágyára esett hájfejű spiczli — azt még sem hittük volna.

TÁRGYA.

Sóhlya Gyula beszédje.

— Elmondotta 1896. év május hó 9-én tartott diszközgyűlésen. —

*Mélyen tisztelt közgyűlés!
Tisztelt ünneplő közönség!*

Magyar hazánk fennállásának ezredik évfordulóját ünnepeljük. Nem csoda, ha ezen nagyfontosságú esemény hatása alatt minden magyar szívben fellángol a lelkesedés tüze. Nem csoda, ha a magyar büszkén tekint vissza ez alkalomból dicső történelmi multjára, mert hiszen ahhoz foghatót egy nemzet sem mutathat fel soha.

Ezer esztendő... Mily elenyészően csekély az idők végtelenségében, de mily nagy akkor, midőn nemzetek életéről van szó. Az ókor népei egymást váltották fel az élet színpadán. Törzs-szerinti testvérek viseltek egymással irtó háborút s az erősebb kiszorította a gyöngét otthonából s a néptörzsek vándorlása új meg új államalakulásokat vont maga után.

Ezer éve annak, hogy a messze keleten Álmos fejedelem alatt őseink elhagyták őshazájukat s eljöttek Attila örökét elfoglalni. Legendaszerű, mesés hadjáratok, emberfeletti nélkülözések után megpillantották a hármashérez által körülfont területet s hosszú küzdelem árán urai lettek a földnek s megtelepedtek.

Megtörtént a pusztaszeri nemzetgyűlés s a nemzet szabad alkotmánya s alaptörvényei meghozatala után a lassu, de biztos fejlődés küszöbén állott. Árpád fejedelemmé választása egyttal annak elismerése is volt, hogy ivadékaik fogják hordozni a fejedelmi jogart. Szent István alatt vették fel őseink a keresztiséget s ezen tényük által beléptek az európai államok közé, a hol eddig csakis vitézségük miatt túrt kalandoroknak tekintettek.

Magyarország fejlődése a tatárjárásig, — daczára a belküzdelmeknek — kielégítő volt. A tatárjárás alatt majdnem egészen kiirtott a nemzet s hogy Magyarország még is feltámadott halottaiból, az az isteni gondviselésen kívül egy tetterős királynak — IV. Bélának volt köszönhető.

III. Endrével kihalt Árpád fejedelmi háza s idegen házból választott a nemzet királyokat. Ez időszakban volt hazánk leg-hatalmasabb, négy tenger zárolta határait s a magyar nemzeti cultura fejlődése világszerte elismert volt.

Jött a török. A nagy Hunyady dicsteljes csatái megakasztották az ozmánok terjeszkedését. Ekkor lett Magyarország a kereszténység védbástyája; Hollós Mátyás király idejében pedig a hatalmának tetőpontján állott.

A mohácsi vész hosszú, másfél századon keresztül tartott török uralmat hozott hazánkra s hogy el nem veszünk, — az Isten irgalmának s meseszerű honfiu erényeinknek tulajdoníthatjuk.

Az európai államok nagy átalakulása a későbbi korban mindinkább tértfoglaló egyenlőségi eszmék a szabadság iránt a magyarral veleszületett érzéket is érintették, elvonultak fejkünk fölött a dicső 48/49-iki események s magyar hazánk mindinkább közeledett az ezredéves ünnepe felé.

Most, hogy dicső napok bekövetkeztek, Budapesten, az ország szívében együtt ünne-

Hát igen tisztelt spiczli plébános ur, vegye tudomásul, hogy igenis, dacára annak, hogy nem politikai lapot szerkesztünk; dacára annak, hogy politikai meggyőződésünket nem adtuk el holmi Molnár János-féle szabadságot állományu apát-plébánosok 5000 frt kaucziójáért, hát nekünk mégis jogunk van és joga van minden lapnak kauczió nélkül is közölni egyes politikai beszédeit úgy, a mint az el lett mondva, ha a felett nem elmelkedünk, illetve — ha azt kommentárral nem kísérik.

Hozhatunk lapunkba diplomaciai kijelentéseket, vagy hozhatjuk az országgyűlésen elmondott politikai beszédeket, de azokat felülbírálni jogunk nincs. Ennélfogva: akkor, midőn mi Zichy Nándor gróf et comp beszédeit közöltük, azt tehettük és tenni fogjuk máskor is a nélkül, hogy lapunk politikai jellegű lenne.

Azonban, mélyen tisztelt fő ur, önnél egész másként áll a dolog. Önt nem azért marasztalták el: mert a politikai tényeket megjegyzés nélkül közölte: hanem önnék akkoriban a kauczió nélkül politikálni méltóztatott.

Tessék csak egy kissé megerőltetni emlékező tehetőségét; nemde emlékezni fog reá, hogy az egyházipolitikai törvényjavaslatot és később az egyházipolitikai törvényeket becses lapjában bírálgatni tetszett.

No, meg talán arra is emlékezni fog, hogy 1894. márczius 4-én Budapesten tartott liberális nagyülésre is méltóztatott holmi-féle szerény megjegyzést tenni. Azt már ugyan nem tudjuk, hogy szerény, vagy szerényebb, vagy talán legszerényebb, az is meglehet, hogy legiszerényebb volt a megjegyzés, a mivel helyeslésének vagy nem helyeslésének adott kifejezést a főtisztelendő ur az 1894. márczius 4-én tartott liberális népgyűlést illetőleg, de hogy tett rá megjegyzést, azt már ismerve véghetetlen szerénységét, kétségbe nem vonhatjuk.

Ösmeri-e főtisztelendő ur azt a magyar közmondást, „Egy fecske nem csinál nyarat”? Hát tisztelettel kérdezzük, hogy Zelenyák János, aki ez idő szerint egyesegyedül képviseli a parlamentben a néppártot, képes-e politikai jelleget csinálni a néppártnak? . . .

Hát mi részünkről a néppártot sohasem ismerjük el politikai pártnak. Eppen úgy nem ismerjük el, mint nem ismerik el a nemzetközi szociál-demokratákat politikai pártnak.

Azt pedig Hegyi Antal ur is tudja, hogy a szocialismusról szabadon írhat bármelyik lap is. Hiszen a szocialismust társadalmi kérdésnek tartják. Már pedig az a néppárt nézetünk szerint veszedelmesebb a nemzetközi szocialistáknál. A néppárt a magyar társadalom testén élősködő fekély.

melyet gyógyítani kell. A néppárt ellen kötelessége a magyar sajtónak szembeszállni, legyen az a sajtó akár politikai, akár társadalmi.

Különben is, hogy milyen szó szólói, milyen tagjai vannak annak a tisztelt pártnak, megmutatta éppen Hegyi Antal ur, a ki politikai köpenyeforgatása mellett, ez időszerint spiczlinek is felesapott.

Olyan pártnak, mint a néppárt, csak olyan tagjai lehetnek, mint Hegyi Antal.

UJDONSÁGOK.

— **Vármegyei közgyűlés.** Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága, mint értesülünk, a f. hó 27-én tartja meg évnegyedes közgyűlését.

— **Közigazgatási bizottság.** A Szentés és Vidékéből a következő tudósítást veszszük: „Ha Hegyi páter nem volna a világon, úgy akkor a vármegye közigazgatási bizottságának, f. hó 12-én tartott rendes üléséről egy betűt se lehetne referálni Szerencsére a galambepéjü derék pap gondoskodik róla, hogy — ha egyébként nem, hát az ő otrombaságai révén kerüljön róla mit írni. Így most is egy levelet intézett a közigazgatási bizottsághoz, amelynek hangjáról, modoráról az egész bizottságban egyetlen vélemény uralkodott, az, hogy ez a hang és modor egyaránt komisz és paphoz méltatlan s a melyben a bizottság gyűléseiről való távollmaradását azzal igyekszik kimenteni, hogy ő — mint dicső ellenzéki honhazafi nem tekinti törvényesnek e bizottságot mindaddig, míg Csongrád meg van fosztva a megyebizottsági tagválasztási jogától. Hogy entestét és mindazokét, kik vele együtt vétkesek, miért nem korbácsoltatja hát véresre naponta a derék páter: erről nem ír. — Az alispán előterjesztése alapján a bizottság kutyába se kívánta venni a páter epés förmedvényét és kimondta, hogy azt a förmedvény a távollmaradás indokolásának el nem fogadja. Egyéb veszedelem aztán nem is esett a gyűlésen.“ Erre csak annyit jegyzünk meg, hogy éppen Hegyi Antal volt egyike azoknak: akik okai, hogy a bizottsági választást nálunk nem ejtették meg.

— **Szárnyzegetten.** E czim alatt gyűjtötte össze és kötötte egy csokorba a csongrádi és más vidéki lapokban és a székesfehérvárosban megjelenő „Nemzeti iskola“ czimű lapban közölt tárczáit Sághy Mihály csongrádi tanító és lapunk munkatársa. A kötetben 20 tárcza lesz közölve, mind egyik az író lelkéből fakadt; egyikben a borongós hangulat vonul végig és az igaz érzelem, szívéig hat az olvasónak; majd egy másikban a hamisítatlan humor jó kedvre hangolja az olvasót. Az egyszerű, minden-

napi történetek minden cifraságtól és dagályosságtól menten, természetes hangon, költői melegséggel és zamatos magyarsággal vannak megírva. Junius első felében lat napvilágot a kötet, s lapunk nyomdája állítja ki. Ára 1 korona. A művet szívesen ajánljuk városunk olvasni szerető közönségének jóakaratu figyelmébe. A kellő pártolás bizonyára lelkesítő buzditásu szolgálnd a fiatal tanítónak jövőbeli munkálkodására.

— **Halálozás.** Messze idegenbe ment Kovács Márton helybeli temetkezési vállalkozó meghalni. Ugyanis: özv. Csernus Sándorné temetkezési vállalkozónővel azért mentek Sziléziába, hogy ott sírköveket vásároljanak. A sírköveket Zakmántelben egy sírkő gyárostól meg is vásárolták és más nap ultra akartak kelni hazafelé. Kovács Márton a sírkőgyáros lakásával szemben egy emeletes vendéglőben aludt és a személyzetnek meghagyta, hogy reggel 1/22 órakor költsek fel. Reggel özv. Csernus Sándorné és a gyáros az átellenli vendéglőből roppant zuhanást hallottak, utána pedig nagy zajt és csődületet. Átszaladtak a vendéglő udvarára és ott rémes látvány tárult elébök. Kovács Márton az udvar kövezetén feküdt véresen. bér szobája ablaka kivolt nyitva, melyen keresztül zuhant a kövezetre, Kovács Márton felkelt és saját erejéből felment emeleti szobájába. Majd orvost hívtak, ki sebeit bekötötte és azt mondotta, hogy a lezuhanásnak komolyabb következménye nem lesz. Még ott volt az orvos, midőn Kovács Márton szomjuságról panaszkodott, mire özv. Csernus Sándorné egy pohár tejjel kínálta meg, melyet fenéig kiürített. A mint kitürítette a tejes poharat, egyszerre megrázkódott és meghalt. Mint később kitudódott, Kovács Márton halála egyike volt a letragikomikusabbaknak, melyet valaha hallottunk. Ugyanis: Kovács megakarta magát bosszulni a községen, amiért nem tudott velök magyarul beszélni. Elhatározta, hogy mielőtt elhagyja a vendéglőt, annak udvarát annak rendje módja szerint az ablakból letisztelti. Ezt a tervét végre is hajtotta, de vesztére, mert az ablak fája kettétört és Kovács Márton hanyatthomlok zuhant le az emeletről, a vendéglő kövezetére. A tragikomikus halállal kimult temetkezési vállalkozót nagy pompával és részvétellel helyezték örök nyugalomra messze az idegen földön.

— **Tanítóink a kiállításon** ezimű mult heti cikkünk, mint halljuk, vizshangra talált a tanügyet szíven viselő előjáróság előtt is. E tárgyban alkalmasint határozati javaslatot terjesztenek a képviselőtestület elé és így kilátás van rá, hogy városunkban nem lesz egy tanító sem, a ki meg nem nézhetné az országos kiállítást.

pel a Király és Nemzet. Az ünnep világra szóló; még elleneinknek is be kell ismerniök, hogy a magyaroknak nemcsak létjogosultsága van, hanem óriási léptekkel fejlődött kulturájával a nyugot-európai nemzetek között bátran elfoglalhatja megillető helyét.

Ös-Buda várában, Mátyás király templomában elhangzott Magyarország biboros főpapjának ajkairól az ünnepélyes „Te Deum“. A felséges királyi pár egyesítette magát a nemzet millióinak imájával. Az áhitat lélekemelő fensége megnyilatkozott. Nem maradt szem szárazon, midőn az agg főpap imaszerű beszédjében a Mindenható áldását kérte a Király és Nemzetre.

Budapest fő- és székvárosunkban az ünnepségek egész sorozata vár kimerítésre. Távol időgenből eljön jó barátunk s ellenségünk „tanulni a magyartól hazát szerezni“. — Az igaz, s másutt csak eszményinek tartott szabadság szép virágát itt ismeri meg mindenki. Itt látja egybeforrva a nemzetet fejedelmével s a törvényes rend, a minden állampolgárra egyformán kiterjedő egyenlőség, lehetetlen, hogy bámulatot ne keltsen.

Szerénységünkben mi is elhoztuk hon-szerelmünket e helyre, s ünnepélyünket megelőzőleg mi is kértük az istenházában az Eggek Urát nemzetünk fennmaradásáért s honfiai lelkesedésünkben szíveink sugallatát követve, elhatároztuk mai ünnepségünket utódaink előtt emlékeztetéssé tenni az által, hogy köztanácskozási termünk számára a felséges királyi párczképeit megfestettük.

Ezen legfőbb arczképek leleplezése és egyetlen tárgya a mai közgyűlésnek.

Nekem jutott a szerencse — t. közönség — a mai nap ezen kiváló eseményét méltatni, s ha keresve-keresnek is szavakat tolmácsolni e magasztos pillanatban érzelmeimet, akkor sem érhetnék el más eredményt, mint a mely minden magyar szívében úgy is vizshangra talál s ez nem más, mint imádszerű hódolat a Felséges Király s rajongásig menő szeretet a Felséges Királyné személye iránt.

Hogy mik ők a magyar nemzetnek, azt tudjuk mindnyájan, elég csupán annyit felhoznom, hogy a most vázolt hódolat gyémántként ragyog minden magyar szívében s a lel-

kesedés fénybe árasztja a szíveket, midőn a Nagy és Igazságos Fejedelem s méltó hitvese a Királyasszony nevével halljuk említeni, azt a nevet, mely oly drága a hazának.

Az az áldott jó király, kinek Szeged pusztulásakor ott ragyogott szemében az emberiség igaz gyöngye a köny, az az igazságos király, kinek atyai szíve egyformán szereti alattvalóit, az angyali szép lelkű királyné, ki annyi sok szegénynek órangyala, örökre a nemzettel egybeforró érzelmektől áthatottan teszi lélekemelővé a millenárius ünnepségeket, s a nemzet minden rétegében tanusított hódolat bizonyára jól esik lelkeiknek, mert hiszen a nagy nemzet lelkesedésnek imádszerű központja csak drága személyük lehet.

Ez ünnepélyes pillanat hatása alatt megkísérelvén tolmácsolni mindannyiunk érzelmeit, az itt előttünk levő arczképekről hulljon le tehát a lepel s honfiai lelkesedésünk igaz hangján kiáltunk, hogy: Éljen a király! Éljen a királyné! Éljen a haza!

— **A tanuló ifjuság mulatsága.** Lapunk legutóbbi számában már megemlékeztünk arról a megható, szép és hazafias ünnepről, mely a központi iskola udvarában lefolyt. Arról is tetűnk emítést, hogy a tanyai iskolák ifjuságát még az ünnep napján megvendégelte a város közönsége és megemlégettük, hogy a város belterületi iskoláinak növendékeit 11 én, az elmúlt hétfőn vendégeli meg a községi előljáróság előzékenysége folytán a város közönsége. Hát a mulatság is megvolt. Kezdetül végig, vig. ele van, csapongó és minden ízében magyaros mulatság. Már a reggeli órákban gyülekezett a tanuló ifjuság, kiki tanítójának vezetésére alá. 8 óra után a nagy iskola udvara meg volt tönve tanulókkal, és ezek kísérel: a szülőkkel és rokonokkal. Midőn a mindkét nemű tanuló ifjuság rendkebe sorakozva zászlók alá gyülekezett, eldőrdültek a város háza előtt felállított mozsarak, megzendült mintegy három ezer ajakról a nemzeti ének, a himnusz, melynek elhangzása után a polgári iskolai tanulók, — kik az egész menetet vezették, — lelkesítő hangon énekelni kezdték a Rákóczy indulót s ennek bübajos dallamát hallgatva indult meg a nagy sereg, mulatni a hazáért. — Mikor pedig a kiállított zenekar harsogtatni kezdte a hazafias dalokat, a lelkesedés a legnagyobb fokra hágott. Így vonult ki az ifjuság a Holt Tisza mellé, egy alkalmas, gyepes térségre, hol már a sátorok is felvalának állítva. Kint, különböző játékokkal mulattak a tanulók, majd a zene vidám hangja mellett jó kedvvel táncoltak. A közönség egyre szaporodott. Részt vettek ez ünnepben szegény és gazdag, hivatalnok, gazdák, iparosok, egyszóval a város közönségének nagy része. Délben a szabad ég alatt és sátorokban telepedett le a közönség és elöszedte mindenki a mit hozott magával, a tanulóifjuságnak pedig kiosztották a paprikás húst, mit mohó étvágygyal fogyasztott a jövő nemzedék. Mikor pedig egy egy pohár bor is jutott a vidámkedvű tanulóknak, megitták azt a haza és király egészségére! Délután folyt a mulatság tovább, fokozódó, vig kedvvel. Ugy 3 óra körül gyanus felhő tünt föl az északnyugoti égalján. Az apróság nagy részét haza is kapkodták a szülők, de a nagyobbak maradtak. Az ijesztő felhő elvonult s most hajrá! most ment ám igazán a mulatság. De az idő kerekét megállítani nem lehetett. Végét kellett vetni a mulatságnak. Az ártatlan ifju keblekből feltört a riadó éljen. Ismételve éljenztek a királyt, a hazát, a községi előljáróságot, az iskolaszéki elnököt, tanítókat s megindultak hazafelé. A polgári iskola ifjusága zászló alatt vonult haza, utközben hazafias dalokat énekeltek. A történelmi igazság kedvéért fömlítjük, hogy B a g h y Zsiga földbirtokos kezdeményezése folytán és az ő rendezése mellett ebéd után érdekes versenyfutás volt, melyben a tanulók nagyság szerint sorakozva vettek részt. Természetes, hogy a nyertesek jutalomban részesültek. — Így folyt le a szép hazafias mulatság, melyre bizonyára édesen emlékezik vissza a tanuló ifjuság és nyugodt lélekkel emlékezhettek azok, kik a mulatság létesítői voltak. — Tisztelet és hála nekik.

— **Alapos czáfolat.** A „Csongrádi Közlöny“ mult számában valami alaposan lecáfolt bennünket azért, mert azt írjuk, hogy Zichy Nándor gróf fogadtatása valami gyetrán sikerült. Azt írja a nevezett lapban valami kohmark firma, hogy a Zichy Nándor gróftól és kíséretét nem egy zászlóval: hanem 3 zászlóval fogadták; még pedig a 3 zászlót 3 csongrádi földbirtokos emelte kifelé. Azt azonban nem írja, hogy ki volt az a 3 földbirtokos; mert mi egy magját sem láttuk a földbirtokosoknak. De hiszen az meglehet, hogy 3 zászlóval vonult ki 3 szál fogadott ember, de nem a zászló mennyiségét kellett volna a t. urnak megczáfolni: hanem az „Aikotmány“ azon állítását, hogy a nagyméltóságú aranygyapjas vitéz hosszú kocsisor élén és folytonos éljenzések között vonult be a városba. Hát erre feleljen a t. czáfoló ur, hogy igaz e vagy nem? Lássuk, hogy szemben az egész város közönségével elősmeri-e, hogy látta-e

azt a hosszú kocsisort. Ezek után pedig felhívjuk az illető néppárti hazudozó firmát, hogy tartsa becsületbeli kötelességének megnevezni, hogy kik azok a kötelességekrol megfélekedezett tanárok és tanítók. Együttal pedig ha megnevezi, legyen bátorsága saját magát is megnevezni, legyen ura szavának.

— **Kinevezés.** Varga Mihály róm. kath. s. lelkész, a ki a czeplédi hitközség-nél működött, s a ki városunkban léte alkalmával nyáias modorával számos barátot szerzett, Vácra kinevezték karkaplánnak.

— **Kirándulás.** Önkéntes tűzoltók a félegyházi önkéntes tűzoltókkal egyetértőleg június hóban gyakorlattartás céljából Gát-erre kirándulás terveznek.

— **Megnyílt iskolák.** A központi és a sip-utcai osztályokban a kanyaró miatt két hétig szünetelt tanítás újból megkezdődött.

— **Majális.** Az önkéntes tűzoltó-egylet f. hó 24 én, vagyis pünkösdi napján, saját pénztára javára majalíst rendez. Beléptidj előre váltva személyenkint 80 kr, este a pénztárnál 1 frt. Belépő jegyek kaphatók Bagossy József, Rosenberg Ede, Bloch Adolf és Gyánti József urak üzleteiben.

— **Betörés.** F. hó 11-én éjjel ismeretlen tettesek B o r i István szőlőbeli lakosra bekötötték az ajtót s a kamrából minden élelmiszert elemeltek. A rendőrség a tetteseket nyomozza.

— **Sertésvész.** Félegyházán a sertésvész kiütött s e miatt a várost zár alá vették és a sertés vásárt beszüntették.

— **Magas életkort ért városunkban.** S. Nagy István, kit a hét folyamán temettek el 87 éves korában.

— **Vásár.** Szegváron ma tartatik az országos vásár.

Felhívás.

Tisztelettel felkérem mindözoikat, kik „Tanítók (tanító nők) jogai és kötelességei“ cz. munkámra kibocsátott gyűjtőivek birtokában vannak, hogy azokat hozzám f. é. május végéig beküldeni sziveskedjenek. Egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy az említett munka 2 ik kiadása 22 fejezetben a fennálló törvények és rendeletek stb. alapján magában foglalja mindazon tudnivalókat, mik a tanítót állásánál és személyénél fogva illetik. Az új kiadás a törvényeket nemcsak czimek szerint feldolgozva, de egész szövegben is közli s kibővített az 1893. év óta megjelent újabb rendeletekkel, egy határidő-jegyzékkel s ezen kívül a tanítók és iskolaszékek hivatalos irodai ügykezelésére vonatkozó utbaigazítással stb.

Megrendelhető előfizetés és utánvétel utján nálam. Ára első esetben 2 frt., utóbbiban 2 frt 20, és 20 kr. portó. Bolti ára jóval magasabb lesz.

Az előbbi könyvnek mintegy kiegészítő részét képezi a mostanában megjelent „Népköztudásügyi községi közigazgatás“ cz. munkám 2-ik kiadása. Ára ugyanaz, mint az elsőnek, s kapható nálam, Kolozsvar, kir. taufelügyelőség.)

Kolozsvar, 1896. május 10.

Dr. Szabó Mihály,
Kolozsvar, kir. s. tanfelügyelője.

Irodalom.

A magyar nemzet története. Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ czimű tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) 69., 70. és 71. füzeté megjelent, melyek Fraknoi Vilmos dr. „A Hunyadyak és Jagellók kora“ nagyszabású monografiájának,

a vállalatban a negyedik kötetnek, folytatását képezik. A tudós szerző Hunyady László kivé eztezésének és V. László hálaának körülményeit nagy részletességgel írja le és a köztudatban e terjedt felfogással ellentétben kimutatja, hogy V. László a pestisszerű járváynak esett áldozatul három napi betegség után uesem méreg által ölték meg. Ezután mekezdí Fraknoi Vilmos a harmadik könyvet, „Hunyadi Mátyás király“ dicsőséges uralkodásának történetét, melyben Mátyás királyvá választatásától kezdve, Mátyás királynak a pártutókkal a császárral és a törökökkel folytatott küzdelmeit írja le és a csehországi háborukig halad. Ennek Mátyás király korának leghivatottabb történetírója Fraknoi Vilmos dr. és ebben a munkájában nagy tudását, fényes történetkritikai tehetségét és klasszikus stílusát egyaránt ragyogtatja. Leírásai olyan közvetlenséggel tárják elénk ennek a dicsó korszaknak történetét, hogy annak szereplői és eseményei mintegy megelevenednek előttünk. Az élénk leírás ezen kívül erre a korszakra vonatkozó számos képes ábrázolat is emeli, a melyeknek nagy része ezuttal jut először a nagyközönséghez. Így mindjárt a 69. füzethez Schedel kronikájából „Róma középkori látkepe“ és a párisi Dreyfuss-gyűjteményben őrzött eredeti után „Beatrix királyné ifjúkori mellszobrának fénynyomata“; a 70-ik füzethez pedig Matejkó Janostól a Magyar Nemzeti Múzeum képtárában levő „A várnai csata“ olajfestmény pompás színnyomata, valamint a velencei állami levéltárban őrzött eredeti után „Mátyás király 1477. október 28-án IV. Sixtus pápához intézett levelének“ sikerült hasonmása van csatolva. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetés negyed évre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

Egy aranyat egy magyar szóért.

Palágyi Menyhért lapja a Jelenkor legutóbbi számába jelentést tesz közzé arról a pályázatról, melyet 30 idegen közhasználatu szónak megmagyarosítására, illetőleg magyar egyenértékkel való helyettesítésére hirdetett volt. A jelentés 109 pályamunkáról számol be, a mi tanuságot tesz arról a nyelvészkedési hajlamról és kedvről, mely a magyar társadalom minden rétegében tapasztalható. A pályamunkák között sok figyelemre méltó akadt, a melyek nem egy érdekes szóval gazdagítják a magyar nyelvet. A bíráló bizottság, melynek tagjai Szabó Elemér, Hevesi Sándor és a lap szerkesztője voltak, 10 szónak odaitélte az egy arany jutalmat. A pályanyertes szók a következők: szálfium — szubtilis, haszonhir — reklám (beküldte: Kálmán Margit), utszéli — banális, ebhitü — cinikus, tömegbujtó — demagóg (bek. Molnár Ferencz), gerjes — pikáns (bek. Burcsics Ernő), hátmögi — obskurus (bek. Szigeti József), magaunt — blazirt (bek. dr. Csapodi István egyet. tanár), förmeteg — brüszk (bek. Ehen Jánosné), birok — sport (bek. Vajda János). A husz idegen szóra, melyeknek magyar egyenértékét megtalálni nem sikerült, a lap újra pályázatot hirdet, hozzácsatolván még a következő szavakat; pöz. sablon, tabló, panoráma, bazar, katrasztrófa, szuggerálni, politika, diplomata, trenirozni. A pályamunkák június hó 15-ikéig a lapszerkesztőségébe (József-utca 81.) küldendők.

Felelős szerkesztő: Eder János.
Kiadólaptulajdonos: Weisz Márk.

Utolsó főhuzás.

Magyar osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

Ezen 57 nyeremény közül az utójjára
kihuzott kapja a
600 000 korona jutalomdíjat.

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és
nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes
beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

Szépítőszerek különlegességek

FISCHER RÓBERT

a vegyész tudora, a szé-
pítőszerek készítő vegyészeti
laboratoriumból.

Bécs, I. Habsburgergasse
4. II. emelet.

SZORVESZTŐ-SZER

(EPILATOIRE) az arcz-szőr, a
kézen s a karokon stb. előforduló szőr
teljes kiirtására.

A kellemetlen helyen levő szőrnek
akkénti kipusztítása, hogy az *soha többé*
utána ne nőjön; eddig csak óhaj volt, mi-
vel ezt eddig semmiféle szerrel sem érhet-
tük el. *Feltűnést* kelt ennél fogva az én
szerem, a mely nemcsak a szőrt pusztítja
el, hanem annak utánnanövését is meggá-
tolja, annál inkább, mert én a siker érde-
kében teljes garanciát nyújtok s kötelezem
magamat, ha a szőr a kívánt eredménnyel
nem járna, a teljes összeg visszaadására.

A különlegességek árai:

Szörvesztő-szer (Epilatoire) 1 kis
üveg 5 frt. 1 nagy üveg 10 frt.

Szeplő-kenőcs 1 tégely 2 frt. (Bér-
mentes küldéssel 20 krral több.)

Ozon vízben felfogva 1 üveg 1 1/2
liter 1 frt 25 kr.

Szőkítő-víz Blondeur 1/2 literes üveg
3 frt.

Fő hajfestő-szer, 1 doboz — fest
szőkétől feketéig — 1 frt, 3 frt és 5 frt.

Poudre Email köznapi puder 3
szín változatban 1 karton pirostóval 3 frt.
Karton pirostó nélkül 2 frt.

Szer vörös orr ellen, 1 doboz 2 frt.
Gyógyászati quazz homok a mite-
szer eltávolítására 1 frt, 1 50.

Az *Ozon* és az egyes különlegességi
szerek használatáról szóló ismertető füzetek
ingyen és bérmentve.

A *szerek ártalmatlan voltáról*
tanuskodó bizonyítványok betekint-
hetők, ugyancsak a világ minden részéről
érkezett köszönőiratok ezret. Teljes
megbízható szaksterü *felvilágosítások*
minden kosmetikus kérdésben *ingyen* na-
ponként d. e. 10-12-ig, délután 2-4 óráig.
Vidékre levél útján.

Raktár Budapestben: *Török József*
gyógyszertárában Király-utca. *Fáy*
Kiss J. gyógyszerésznél a „Nagy
Kristóf”-hoz. 12-8

Szálloda megnyitás.

Az alulírott igazgatóság tisztelettel értesíti a nagy közönséget, hogy a

(Hotel) Royal Szálloda

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45.47. 49.

mely Ray Rezsőnek, a híres műépítésznek tervei szerint nagy pompával épült, ez év április 30-án nyitott meg. A rendkívül
elegánsan és minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú szálloda, látványosságát képezi az egész osztrák-magyar
monarchiának.

A belső berendezés, a maga egészében, művészi kivitelű, különösen pedig a külön följáróval bíró dísz-terem, az interie-
rök, a tényes, családok számára való lakosztályok, melyek előszobából, hálószobából, szalonból és kis étkezőteremből állanak,
továbbá a lakodalmi terem és separék, oly újítások, a minőket a fashionable világ-szállodák is nyújtanak. A t. e. urasá-
gok és a közönség rendelkezésére áll 250 föltte elegáns szoba, mindenik telefonnal, normális árak mellett.

☛ Elsőrangú vendéglő és kávéház saját vezetésünk alatt. ☛

Kiváló tisztelettel:

Az igazgatóság.

3-3